

Meeter

afweging heeft altijd iets van een compromis, iets willekeurigs. Maar dat compromis is als het ware volledig geworden door de invoering van wilsrechten voor de kinderen. De leden van mijn fractie achten het resultaat, na 52 jaar!, niet onevenwichtig.

Daarmee meen ik iets gezegd te hebben over de kern van dit wetsontwerp. Met die kern stemt onze fractie in. De schriftelijke discussie tussen de commissie en de minister doet aan deze conclusie niet af. Nu hebben op een rijkelijk laat moment Van der Burght en Perrick ± schrijvers/bewerkers van twee vooraanstaande handboeken op het terrein van het erfrecht ± zich in de strijd geworpen en op een aantal vermeende onjuistheden gewezen. Van der Burght had een deel van zijn vragen reeds eerder aan de orde gesteld in een artikel in WPNR. Toch komt hun interventie enigszins obstructieachtig over. Voorzover ik in de gauwigheid heb kunnen zien, raken hun opmerkingen echter niet de kern van het wetsontwerp. Zo versta ik Van der Burght die het van wezenlijk belang acht dat het wetsvoorstel "tenminste eens met een stofkam wordt doorgenomen". Aan dat belang wordt tegemoetgekomen met de derde voorwaarde van het minimumpakket van eisen van de commissie.

Op één punt zou mijn fractie nog gerustgesteld willen worden, juist om helemaal vrede te hebben met de kern van het wetsontwerp. Mevrouw Michiels van Kessenich en Vriskoop zijn hierop beiden ingegaan. Bij memorie van antwoord heeft de minister gesteld dat de kantonrechter een einde kan maken aan het vruchtgebruik van de echtelijke woning en de inboedel, indien dit recht voor de verzorgingsbehoefte van de langstlevende niet (langer) nodig is. De kantonrechter zou ook kunnen bepalen dat dit vruchtgebruik niet wordt gevestigd, indien die verzorgingsbehoefte dat niet nodig maakt. Op pagina 3 van de nota naar aanleiding van het verslag schrijft de minister over "de aangekondigde aanvulling van artikel 4.2A.2.5", doch aan het slot van die pagina wordt dan weer aangekondigd dat afgezien kan worden van een nadere bepaling in de wet van het begrip verzorgingsbehoefte, zulks in strijd met hetgeen de minister op pagina 2 ad 3 schrijft. Mag ik de minister c.q. de regeringscommissa-

ris vragen om nog eens precies te formuleren wat hij verstaat onder het begrip verzorgingsbehoefte in deze context en welk concrete verandering hij voorstaat? Ik vind dit een zo belangrijk punt dat ik hier niet kan volstaan met mij aan te sluiten bij de tweede voorwaarde uit ons minimumpakket.

Nog een andere vraag zou ik bij deze gelegenheid willen stellen. Het betreft een kind dat een bijstandsuitkering heeft. Indien zo'n kind een niet-opeisbare vordering op de langstlevende krijgt of een wilsrecht uitoefent dat hem niet meer oplevert dan bloot eigendom, dan zou dit recht meer "waard" kunnen zijn dan het vrijgestelde vermogen, namelijk ongeveer 15.000, in het kader van de bijstandswet. Heeft zo'n recht invloed op de uitkering krachtens de bijstandswet? Dit zou toch wel heel schrijnend zijn, want zo'n recht levert het kind vooralsnog ± dat vooralsnog kan heel lang duren ± niets op. Op deze vraag zou mijn fractie graag een zo concreet mogelijk antwoord krijgen.

Voorzitter! Ik rond af. Aan dit wetsvoorstel is 52 jaar wetgevingsarbeid voorafgegaan. De broederschap is van oordeel dat het "voor de notariële praktijk goed werkbaar" is. Nu weet ik wel dat er wat notarissen zijn die tegen deze zin schoppen, maar desalniettemin staat die zin er wel. De kern van het wetsvoorstel heeft onze instemming. De op het laatste moment gerezen vragen zijn voor onze fractie geen aanleiding om meer te verlangen dan de stofkam. Bij de Nieuw BW-wetgeving is zo'n stofkamoperatie, bezemwet, tot op heden heel gebruikelijk. Onze fractie ziet daarin dan ook geen hinderpaal om het wetsvoorstel te aanvaarden. Integendeel, wij zouden het als een verkeerd signaal zien als wij de discussie in deze Kamer zouden afbreken en zouden opschorten, zeker in vergelijking tot datgene wat er in de Tweede Kamer is gebeurd, te weten aanvaarding met algemene stemmen van het wetsvoorstel nadat het was besproken door één woordvoerder. Uiteraard is dit standpunt onderhevig aan de voorwaarden zoals die door de commissie zijn geformuleerd; ten minste een jaar tot aan de invoering, concretisering van toezeggingen en de stofkam. Voor het overige zie ik de reactie van de minister mede op hetgeen door de woordvoerders van de andere partijen naar voren is

gebracht, met veel belangstelling tegemoet.

De beraadslaging wordt geschorst.

De **voorzitter**: De minister zal morgen na de lunchpauze antwoorden.

Sluiting 22.57 uur

Ingekomen stukken

Lijst van ingekomen stukken, met de door de voorzitter terzake gedane voorstellen:

- de volgende regeringsmissives:
  - een, van de minister-president, minister van Algemene Zaken, ten geleide van een afschrift van zijn brief aan H.M. de Koningin inzake het ontslag van alle ministers en staatssecretarissen (griffioenr. 123891);
  - een, van alsvooren, inzake het overzicht van wetsvoorstellen waarvan het kabinet het wenselijk oordeelt dat deze nog voor het zomerreces door de Eerste Kamer worden afgehandeld (griffioenr. 123840.2);
  - een, van de minister van Buitenlandse Zaken, ten geleide van het rapport van de Inspectie Ontwikkelingssamenwerking en Beleidsevaluatie "Diamonds and Coals, Evaluation of the Matra programme of assistance to Central and Eastern Europe", 1994-97 (griffioenr. 123915);
  - een, van alsvooren, ten geleide van het verslag van de Algemene Raad d.d. 17 mei 1999 (griffioenr. 123919);
  - een, van alsvooren, ten geleide van de geannoteerde agenda van de Algemene Raad van 31 mei 1999 (griffioenr. 123920);
  - een, van de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken, inzake informatievoorziening aan de Eerste Kamer over nieuwe commissievoorstellen (griffioenr. 123899);
  - een, van de minister van Justitie, inzake aanvullende documenten voor JBZ-Raad van 27 en 28 mei 1999 en Comité artikel 18, Overeenkomst van Dublin van 28 mei 1999 (griffioenr. 123872.3);
  - een, van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, ten geleide van de handreiking "De wet 'Damocles'" (griffioenr. 123039.1);
  - een, van de minister en de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, ten

Ingekomen stukken

geleide van de nota "Variëteit en Waarborg" (griffiennr. 123913);
een, van de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, ten geleide van het Besluit houdende wijziging van het Inrichtingsbesluit WVO in verband met de invoering van leerwegen in het middelbaar algemeen voortgezet onderwijs en het voorbereidend beroepsonderwijs, alsmede ten aanzien van het praktijkonderwijs; technische aanpassing enkele andere besluiten (invoering leerwegen mavo en vbo, en praktijkonderwijs) (griffiennr. 123900);
een, van de minister van Financiën, inzake staatsgarantie in verband met lening aan het IMF ten behoeve van ESAF (griffiennr. 123896);
een, van de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, ten geleide van een ontwerp van een algemene maatregel van bestuur houdende wijziging van het Besluit kwaliteitsdoelstellingen en metingen oppervlaktewateren (griffiennr. 123898);
een, van alsvoren, inzake voornemen tot oprichting van de Stichting Kennisontwikkeling en kennisoverdracht Bodem (SKB) (griffiennr. 123902);
een, van de minister van Economische Zaken, ten geleide van het advies "Duurzame energie" (griffiennr. 123893);
een, van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, ten geleide van het rapport "Inkomensafhankelijke regelingen: kan de uitvoering eenvoudiger?" (griffiennr. 123894);
een, van alsvoren, ten geleide van het evaluatieonderzoek inkoopmodel 1998 (griffiennr. 123921);
een, van de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, ten geleide van het Jaarboek Emancipatie 1999 (griffiennr. 123911);
een, van alsvoren, ten geleide van het rapport van de RSI bij beeldschermwerkers (griffiennr. 123916);
een, van alsvoren, ten geleide van het rapport "Van de EER geleerd" (griffiennr. 123918);
een, van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, inzake voorhangprocedure ingevolge artikel 33, derde lid, Wtz 1998 (griffiennr. 123909).

De voorzitter stelt voor, deze missives voor kennisgeving aan te

nemen. De bijlagen zijn neergelegd op het Centraal Informatiepunt ter inzage voor de leden;

2. de volgende geschriften:
een, van J.A. Wever te Rotterdam, ten geleide van een afschrift van zijn brief aan de minister-president, inzake het Bijlmerenquaterapport (griffiennr. 123992);
een, van J.N.M. Jansz te Amstelveen, inzake voortzetting en vervanging van het huidige kabinet en de Tweede-Kamerverkiezingen (griffiennr. 123917).
Deze geschriften worden van belang geacht voor de leden en plv. leden van de vaste commissie voor Algemene Zaken en Huis der Koningin;
twee, van Vereniging van Juristen voor de Vrede (VJV) te Zeist, inzake standpunt van de minister van Buitenlandse Zaken betreffende de Advisory Opinion van het Internationale Gerechtshof inzake kernwapens en inzake strafrechtelijke vervolging van ministers terzake van de bombardementen op de Federale Republiek Joegoslavië (griffiennr. 122347.25 en 122347.26).
Deze geschriften worden van belang geacht voor de leden en plv. leden van de vaste commissies voor Buitenlandse Zaken, voor Europese Samenwerkingsorganisaties, voor Defensie en voor Justitie;
een, van prof. mr. Gr. van der Burght te Bloemendaal, inzake het wetsvoorstel 17141 (Erfrecht) (griffiennr. 122477.14);
een, van prof. mr. S. Perrick te Bloemendaal, inzake alsvoren (griffiennr. 122477.15).
Deze geschriften worden van belang geacht voor de leden en plv. leden van de bijzondere commissie voor de Herziening van het Burgerlijk Wetboek;
een, van burgemeester en wethouders van Weerselo, inzake wetsvoorstel 26353 (herindeling van Twente) (griffiennr. 123559.8).
Dit geschrift wordt van belang geacht voor de leden en plv. leden van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat;
een, van C.G. Steyn te Benidorm (Spanje), inzake de belastingen in Nederland (griffiennr. 123892).
Dit geschrift wordt van belang geacht voor de leden en plv. leden van de vaste commissie voor Financiën;

een, van Werkgroep Behoud AOW in Suriname, Comité 30 juni/1 juli in Nederland te Amsterdam, inzake wetsvoorstel 25757 (Wet beperking uitkeringen) (griffiennr. 122822.13);
een, van de Zuidoost-Molukse Belangenorganisatie KRPPPT te Barendrecht, inzake alsvoren (griffiennr. 122822.14);
een, van Samenwerkingsverband M.Z.B.W. te Utrecht, inzake Witboek 1999 (griffiennr. 123910).
Deze geschriften worden van belang geacht voor de leden en plv. leden van de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid;
een, van Landelijke Vereniging voor Thuiszorg te Bunnik, inzake korte schets van het 7P-plan inhoudende zeven concrete voorstellen om de bureaucratische regelgeving bij de thuiszorg te verminderen en het vrijkomen aan te wenden voor bestrijding van wachtlijsten (griffiennr. 123897).
Dit geschrift wordt van belang geacht voor de leden en plv. leden van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

De voorzitter stelt voor, deze geschriften voor kennisgeving aan te nemen.